

**MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Olsztyn, dnia 10.06.2024 r.

OŚ-PS.7220.4.2024

OPINIA

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 3, ust. 6 i ust. 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., 1094 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.)

opiniuję negatywnie

realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie „Zakładu produkcji nawozów organicznych na terenie działki o nr ew. 33/2 obręb Parys, gmina Korsze, powiat kętrzyński, województwo warmińsko-mazurskie”.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22.04.2024 r., znak: GT. 6220.5.2024.KW.5 Burmistrz Korsz, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., 1094 ze zm.), zwrócił się do tut. Organu o wydanie opinii w sprawie realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie „Zakładu produkcji nawozów organicznych na dz. o nr ew.33/2 obręb Parys, gmina Korsze, powiat kętrzyński, województwo warmińsko-mazurskie”.

Do pisma załączono m.in. „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pn.: Budowa zakładu produkcji nawozów organicznych na dz. o nr ew. 33/2 obręb Parys powiat kętrzyński, województwo warmińsko-mazurskie”, zwany dalej raportem ooś, w którym uwzględniono wpływ projektowanej inwestycji na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi.

Następnie pismem z dnia 13.05.2024 r., znak: OŚ-PS.7220.4.2024 tut. Organ zwrócił się do Urzędu Miejskiego w Korszach z prośbą o przesłanie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku.

Ze względu na skomplikowany charakter sprawy oraz konieczność uzyskania ww. informacji, tut. Organ zawiadomieniem z dnia 20.05.2024 r., znak:

OŚ-PŚ.7220.4.2024 poinformował o niezakończonym terminie sprawy i wyznaczył nowy termin jej załatwienia.

Przy piśmie z dnia 20.05.2024 r. (data wpływu do tut. Organu: 22.05.2024 r.) Urząd Miejski w Korszach poinformował o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki, na której planowane jest przedmiotowe przedsięwzięcie.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.) przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dla przedmiotowego przedsięwzięcia zgodnie z art. 59 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą ooś, przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko jest obowiązkowe.

W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś organ wydający decyzję przeprowadza ocenę oddziaływania na środowisko, po zasięgnięciu opinii właściwych organów.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji zasięga opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54 t.j.), jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zwanej dalej ustawą p.o.ś., w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169), a także ust. 5 pkt 3 lit. c i ust. 6 pkt 7 załącznika do ww. rozporządzenia, dla ww. instalacji wymagane jest uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.

Zgodnie z art. 378 ust. 2a pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54 t.j.) marszałek województwa jest właściwy w sprawach przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023, poz. 1094 ze zm.).

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie zakładu produkcji nawozów organicznych wytwarzającego w procesie produkcyjnym biogaz oraz poferment. Biogaz po uzdatnieniu zostanie częściowo wykorzystany do pozyskania energii elektrycznej i ciepłej (opcjonalnie chłodu), częściowo natomiast do

wytworzenia biometanu i dwutlenku węgla. Poferment zostanie wykorzystany do produkcji nawozów organicznych.

W ramach planowanej inwestycji prowadzony będzie proces mikrobiologicznego przekształcenia masy organicznej zawartej w surowcach pochodzenia rolniczego, ubocznych produktach pochodzenia zwierzęcego oraz opadach biodegradowalnych do biogazu. Na terenie zakładu eksploatowana będzie instalacja do produkcji paliw z produktów roślinnych o zainstalowanej mocy elektrycznej większej niż 0,5 MW. Wydajność instalacji zaplanowano do 200 000 Mg/rok odpadów. Proces przetwarzania surowców prowadzony będzie w obiegu zamkniętym. Analizowany Zakład pracować będzie w sposób ciągły, tj. 24 godz./dobę przez 7 dni w tygodniu (365 dni, 8 760 godz./rok).

Planowana do zastosowania technologia produkcji biogazu oparta będzie na procesie beztlenowej fermentacji mokrej surowców. Temperatura procesu ustalona zostanie jak dla fermentacji mezofilnej z możliwością zmiany procesu na termofilny. W procesie beztlenowego rozkładu masy organicznej wytwarza się biogaz – odnawialne źródło energii oraz płynna masa pofermentacyjna. Masa pofermentacyjna posiada właściwości nawozowe dzięki wysokiej koncentracji składników mineralnych.

W Zakładzie prowadzony będzie proces mikrobiologicznego przekształcenia masy organicznej zawartej w surowcach pochodzenia roślinnego (w tym opadach) oraz ubocznych produktach pochodzenia zwierzęcego do biogazu (tj. mieszaniny głównie metanu i dwutlenku węgla). Powstały biogaz będzie poddawany oczyszczaniu i separacji (membrany) w celu wytworzenia biometanu. Biometan będzie włączany do sieci gazowej lub skraplany (bioLNG), natomiast dwutlenek węgla (bioCO₂) będzie skraplany. Skroplony biogaz i dwutlenek węgla będą magazynowane w dedykowanych zbiornikach i odbierane specjalistycznym transportem. Część biogazu po osuszeniu, sprężeniu i odsiarczeniu będzie spalana w agregacie kogeneracyjnym w celu pozyskania odnawialnej energii elektrycznej i ciepła (opcjonalnie chłodu). Wyprodukowana energia elektryczna będzie wykorzystana na potrzeby własne zakładu (w tym potrzeby technologiczne) a pozostała część sprzedana do lokalnej sieci elektroenergetycznej.

W procesie fermentacji metanowej w zbiornikach fermentacyjnych powstawał będzie poferment, który wykorzystany zostanie do produkcji nawozów organicznych. Substrat zmieszany z płynem fermentacyjnym przebywa wyznaczony czas w fermentorze i odgazowuje się, po czym jest przepompowywany do szczelnego zbiornika magazynowego. Zbiornik magazynowy w przeciwieństwie do fermentora nie jest karmiony, a masa płynna mieszana. Stanowi on magazyn na poferment - przefermentowany płyn powstały w wyniku całego procesu technologicznego. Kubatury zbiorników żelbetowych są dobrane w taki sposób, by zapewnić minimum trzy-miesięczny czas przechowywania pozostałości pofermentacyjnej. Zbiorniki pofermentacyjne zbudowane są jako żelbetowe lub stalowe i przykryte pneumatycznym systemem membranowym. Wytworzony biogaz może być zebrany bezpośrednio nad poziomem cieczy w zbiornikach i tymczasowo magazynowany. Zewnętrzna membrana chroniąca przed wpływem czynników atmosferycznych jest przycięta w formie stożka lub kuli. Służy ona jako samonośne przykrycie

pneumatyczne i otrzymuje swój kształt za pomocą dmuchawy, która wytwarza nadciśnienie. Ciśnienie robocze poniżej i między foliami utrzymywane jest specjalnie ustawioną klapą dociskową. Wytworzony biogaz jest oczyszczany w punkcie uzdatniania biogazu, odwodniony i sprężony, a następnie część biogazu doprowadzana do jednostek kogeneracyjnych jako paliwo do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Z gazów spalinowych silnika wymienniki ciepła umożliwiają odzysk dodatkowej ilości ciepła. Wytwarzana energia elektryczna będzie wykorzystywana na potrzeby własne Zakładu lub sprzedawana do sieci elektroenergetycznej. Pozostała część biogazu zostaje uzdatniona (uszlachetniona) w części do produkcji biometanu i jego dalszego przetworzenia do postaci bioLNG oraz odzysku i skroplenia bioCO₂. Część ciepła, które zostało wytworzone z gazów spalinowych i wody chłodzącej silnik jest doprowadzana do instalacji jako ciepło procesowe. Pozostałości pofermentacyjne po anaerobowym procesie (poferment) zostaną wykorzystane do dalszego przetworzenia, w celu produkcji wysokowartościowych nawozów organicznych. Poferment będzie separowany na specjalnych separatorach mechanicznych lub wirówkach dekantacyjnych. Część stała będzie suszona oraz separowana/granulowana i pakowana w opakowania końcowe, a płyn wzbogacany i/lub rozlewany w opakowania końcowe. Część biogazu, która nie uległa spaleniowi w jednostce kogeneracyjnej (na potrzeby własne), zostanie oddana do sieci bądź przetworzona w wyniku czego zostanie wyprodukowany biometan. Proces technologiczny będzie całkowicie zautomatyzowany i monitorowany

Szacowane, teoretyczne parametry instalacji:

- czas pracy - 8 760 godz./rok,
- wydajność - do 200 000 Mg/rok odpadów,
- ilość wytworzonego biogazu - do ok. 19 000 000 Nm³/rok,
- ilość wytworzonego biometanu - do ok. 11 000 000 Nm³/rok,
- ilość (masa) bioLNG - do ok. 8 000 Mg/rok,
- ilość (masa) bioCO₂ - do ok. 15 000 Mg/rok,
- ilość produkowanych nawozów organicznych - do ok. 170 000 Mg/rok,
- ilość wytwarzanej energii elektrycznej (brutto) - do ok. 17 000 MWh/rok,
- ilość wytwarzanej energii cieplnej (brutto) - do ok. 19 000 MWh/rok.

Po analizie merytorycznej przedłożonego raportu oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia stwierdzono, że zawarte w nim informacje nie przedstawiają w sposób dostateczny wszystkich zagadnień istotnych dla określenia faktycznego wpływu przedmiotowej inwestycji, w szczególności na środowisko i zdrowie ludzi, na etapie eksploatacji planowanej instalacji.

Oceniając raport oś na etapie eksploatacji instalacji stwierdzono pewne nieprawidłowości i braki, dlatego też należy uzupełnić raport o następujące informacje i wyjaśnienia:

1. Z opisu procesów produkcyjnych jakie będą miały miejsce wynika, że na terenie zakładu będzie prowadzone przetwarzanie biomasy (odchody), odpadów oraz produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego z wykorzystaniem fermentacji beztlenowej. W wyniku przetwarzania będzie powstawał biogaz oraz poferment.

Biogaz po uzdatnieniu zostanie częściowo wykorzystany do pozyskania energii elektrycznej i ciepłej, częściowo natomiast do wytworzenia biometanu i dwutlenku węgla. Poferment zostanie wykorzystany do produkcji nawozów organicznych. W opinii tut. Organu zaproponowana przez Wnioskodawcę nazwa instalacji nie odzwierciedla pełnego zakresu planowanej działalności – odnosi się jedynie do jej części jaką jest produkcja nawozów. W związku z powyższym należy ponownie przeanalizować powyższą kwestię.

2. Na str. 8 raportu wskazano, że zakład nie będzie stanowił instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1436 ze zm.). Proszę szczegółowo wyjaśnić powyższą kwestię. Należy odnieść się do rodzaju przetwarzanych odpadów i ich pochodzenia, w szczególności odpadów z zakładowych oczyszczalni ścieków (np. z jakich zakładów będą odpady, czy w oczyszczalni ścieków prowadzony jest rozdział ścieków przemysłowych od pozostałych rodzajów osadów i ścieków).
3. Należy szczegółowo ocenić ryzyko wystąpienia poważnych awarii przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii. Autor raportu bardzo pobieżnie odniósł się do tego zagadnienia. Jako rodzaj ryzyka wskazano jedynie utratę szczelności zbiorników, posadzek, ruch pojazdów (wyciek paliwa). Na terenie zakładu będą znajdowały się substancje łatwopalne i wybuchowe. Proszę o szczegółowe wskazanie rodzaju i ilości substancji niebezpiecznych mogących znajdować się na terenie zakładu i porównaniu ich z zapisami rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.
4. Należy ponownie odnieść się do poniższej kwestii. W zakładzie będzie prowadzone przetwarzanie biomasy (odchody), odpadów i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego. Zgodnie z art. 2 pkt 6a oraz pkt 9 ustawy o odpadach - przepisów ustawy nie stosuje się m.in. do:
 - biomasy w postaci odchodów podlegających przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009" - wykorzystywanej w rolnictwie, leśnictwie lub do produkcji energii z takiej biomasy za pomocą procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi,
 - produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w tym produktów przetworzonych, objętych rozporządzeniem (WE) nr 1069/2009, z wyjątkiem tych, które są odpadami przewidzianymi do składowania na składowisku odpadów albo do przekształcania termicznego lub do wykorzystania

w zakładzie produkującym biogaz lub w kompostowni, zgodnie z tym rozporządzeniem.

W związku z powyższym przetwarzane w zakładzie produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego należy traktować jako odpady. Autor raportu w tabeli nr 3 na str. 28-29 wskazał poza rodzajami odpadów przetwarzanych w instalacji również produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego kategorii II i III. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) materiał taki jak obornik, niezmineralizowane guano i treść z przewodu pokarmowego został uznany za materiał kategorii II. Niezrozumiałe jest zatem dla tut. Organu wskazanie w tej tabeli materiału kategorii III.

5. Należy ponownie przeanalizować kwestię powstawania ścieków przemysłowych. Nie odniesiono się do ścieków, które mogą powstawać z mycia hali procesowej. Ponadto wątpliwości tut. Organu budzi sposób zagospodarowania ścieków z mycia pojazdów w taki sposób, że będą zwracane do procesu. Mycie pojazdów może powodować, że w ściekach będą znajdowały się substancje niebezpieczne jak np. oleje. Proszę jednoznacznie wskazać czy mycie pojazdów i hali będzie prowadzone przy użyciu czystej wody.
6. W przedłożonym raporcie nie odniesiono się do kwestii magazynowania odpadów i biomasy przed przetworzeniem (miejsca, sposobu, czasu magazynowania). Ponadto bardzo ogólnie przedstawiono również kwestie magazynowania odpadów w odniesieniu do odpadów powstających w wyniku przetwarzania.
7. Należy zidentyfikować i uwzględnić emisje zanieczyszczeń z systemu oczyszczania powietrza poprocesowego w matematycznym modelu dyspersji zanieczyszczeń.
8. Należy wskazać i opisać planowane do zastosowania techniki oczyszczania gazów odlotowych oraz techniki eliminujące odory z instalacji.
9. Jednoznacznie wskazać ilość awaryjnych pochodni biogazu (na str. 15 Raportu wspomina się o 2 szt., a w zestawieniu emitatorów do modelowania rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń jest mowa o jednym emitorze).
10. Należy przedłożyć analizę wpływu planowanego przedsięwzięcia na stan klimatu akustycznego. Przekazana przy raporcie płyta CD jest niemożliwa do odczytu, a część z przesłanych przez gminę plików jest uszkodzona, w tym właśnie zał. Nr 5_4 Kwalifikacja akustyczna oraz zał. Nr 5 Analiza oddziaływania akustycznego. Zatem nie jest możliwe, by jednoznacznie stwierdzić, czy realizacja inwestycji nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych na granicy terenów chronionych akustycznie.
11. W raporcie brakuje porównania proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami tzw. konkluzjami BAT. Zgodnie z art. 66 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko (Dz. U z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami.

Biorąc pod uwagę oddalenie projektowanego zakładu od najbliższej położonych obiektów wrażliwych tj. ok. 500 m od zabudowy mieszkaniowej należy stwierdzić, że niewątpliwie istnieje ryzyko odczuwania uciążliwości zapachowych przez jej mieszkańców. Pomimo, że w aktualnie obowiązującym stanie prawnym nie zostały określone dopuszczalne częstotliwości przekroczeń występowania stężeń maksymalnych dla odorów, a także nie została opublikowana metodyka dla określenia rozprzestrzeniania się odorów w powietrzu ani normy stężeń dopuszczalnych, tak bliskie sąsiedztwo przedsięwzięcia polegającego na budowie zakładu produkcji nawozów organicznych będzie powodowało uciążliwości zapachowe dla mieszkańców. Dodać należy, że skala planowanego przedsięwzięcia nie jest akceptowana przez lokalną społeczność ze względu na możliwe występowanie ww. uciążliwości. Pomimo, że nie zostało do tej pory wydane odpowiednie rozporządzenie w tym zakresie, nie oznacza że emisja substancji złośliwych do powietrza może zachodzić w sposób nieograniczony, a każdy poziom oddziaływania na stan zapachowej jakości powietrza jest dopuszczalny. Należy mieć na uwadze że właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych (art. 144 KC).

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 86 ustawy ooś, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy wydające decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim ma być uwzględniona przy wydawaniu tych decyzji oraz wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 ww. ustawy. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1, co do wszystkich postanowień w niej zawartych. Takie stanowisko prezentowane jest również w orzecnictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA sygn. akt II OSK 821/08 (dostępne na <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), w którym Naczelny Sąd Administracyjny stanął na stanowisku, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma charakter *sui generis* "rozstrzygnięcia wstępnego" względem przyszłego zezwolenia na realizację konkretnego przedsięwzięcia i pełni względem niego w istocie funkcję prejudycjalną. Należy zatem pamiętać, że określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach "środowiskowe warunki realizacji przedsięwzięcia" nie mogą być na dalszych etapach procesu inwestycyjnego modyfikowane.

Mając powyższe na uwadze, tut. Organ negatywnie opiniuje realizację planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie „Zakładu produkcji nawozów

organicznych na terenie działki o nr ew. 33/2 obręb Parys, gmina Korsze, powiat kętrzyński, województwo warmińsko-mazurskie”.

Z upoważnienia
Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Agnieszka Rzymowska

Z-ca Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska

Otrzymują:

1. Burmistrz Korsz
2. A/a